

Päevalille-Carmen belglaselt Estonias

Bizet' ooper esmakordselt originaalkeeles

PILLE PALM

muusikaajakirjanik

Homme esietenduva "Carmeni" uuslavastuse sümboliks on lilleõis, mille Carmen viskab don Joséle. Mériméel on selleks kassiaõis, belgia külalislavastaja Albert-André Lheureux on valinud päevalille. "'-Carmen" – päikeselill, tulelill, kujutis lõunast, selle tulisest lõõsast, kirglikust armastusest ning ühteagu vabadusest ja uuest, iseseisvunud naisest," kirjutab lavastaja kavalehel.

Lheureux' lavastajabiograafias on üle 70 draamalavastuse kõrval nii klassikaliste kui ka nüüdisaegsete ooperite lavastusi väga erinevates teatrites. Esmakordselt Eestis, üllatas teda siinse teatri euroopalik tase: "Räägitakse, et Eesti on alles pürgimas Euroopasse, aga te juba olete seal!"

Goya ja Pierre Cardin

Estonia professionaalsust kiitis ka prantsuse kostüümikunstnik Gérard Audier. Kompliment on seda magusam, et Cristian Diori ja Pierre Cardini juures töötanud mees on kostüümide teostuse suhtes harjunud olema ülinõudlik: "Ka Prantsusmaa teatrid peavad enesestmõistetavaks, et tõeliselt tipptasemel rõivastust suudavad teha ainult nemad. Võin aga kinnitada, et Estonia teatri ateljeed ei jää neist maha."

"Carmeni" ajastutruude kostüümide aluseks valis prantslane Goya maalid. Vastukaaluks kostüümide ehtsusele soovis lavastaja tinglikumaid dekoratsioone, et ooperi tegelased ei kujuneks liiga folkloorseks. Dekoratsioonid kavandas noor teatrikunstnik Liina Keevalik.

Ainult prantsuse keel

Oluliseks hindavad peasolised Belgia esibaritoni Nicolas Christou panust interpretatsiooni- ja laulukonsultandina, kes andis juhiseid ka prantsuse keele eripära kohta laulmisel.

Varem on meil "Carmenit" esitatud ainult eesti keeles. Esmakordselt otsustas teatri juhtkond nüüd originaalkeele kasuks. Nii tuli esimest korda selles keeles laulmisega rinda pista nii kooril kui ka paljudel solistidel. Teatris käis prantsuse keeles

Külalis-Carmen Irina Dolženko.

MARKO MUMM

ooperi õppimine juba hooaja algusest peale.

"Carmeni" muusikaliseks juhiks on Paul Mägi, kes ütles end selle ooperiga esmakordselt kokku puutuvat. Ligi sadakond "Carmeni" etendust on aga varem juhatanud lavastuse dirigent Jüri Alperten.

Bizet' neljavaatuseline ooper on jagatud kahte ossa, vaatuste vaheks on lavastaja Albert-André Lheureux lavale toonud meie flamencotantsijad Claudia Ševtsenko ja Lehti Kostabi juhatusel.

Osatäitjaid on enamikus rollides kaks. Nimiosas on estoonlase Riina Airenne kõrval külalis-Carmen – Irina Dolženko Venemaalt. Kõik lavastusgrupis tegutsejad tõid esile Riina Airenne suurt arengut ja rollitaju.

Ka don José osas on nii oma kui ka külalislaulja – Vello Jürna kõrval on siin esinemas Jurijs Aldins Lätist. Ülejäänud osatäitjad on kõik estoonlased: Aare Saal ja Jassi Zahharov (Escamillo), Nadia Kurem ja Valentina Taluma (Micaela), Pirjo Levandi, Margit Saulep ja Valentina Taluma (Frasquita), Vaike Kiik, Tiina Kozlova ja Ülle Tundla (Mercedes) jt. Kaastegev on poistekoor, mis Venno Laulu juhtimisel on nüüd rahvusoooperi kooristuudioks.